

Förändring av folktandvårdens struktur i Luleå

Dnr 00884-2019

Förslag till beslut

Regionstyrelsen beslutar att:

1. Folktandvårdens kliniker i Gammelstad och Bergnäset stängs och att verksamheterna sammanslås med folktandvårdens klinik tandvårdscentralen i centrala Luleå.
2. Förändringen genomförs under år 2020.

Yttrande till beslutsförslaget

Folktandvårdens struktur i Luleå behöver anpassas för att säkerställa en god tillgänglighet till tandvård. I enlighet med regionstyrelsens inriktningsbeslut i december 2018 (RS 181205 § 251) har en utredning med risk- och konsekvensanalyser gjorts av samtliga möjliga alternativ för klinikstrukturen i Luleå. Utredningen visar att en sammanslagning av Bergnäset och Gammelstads tandvårdskliniker med tandvårdscentralen i centrala Luleå är den bästa lösningen på de utmaningar med kompetensförsörjning och kostnadsanpassning som folktandvården i Luleå står inför. Förändringen möjliggör även för etableringen av nya effektiva arbetssätt genom konceptet Folktandvården Direkt som baseras på den så kallade Megamodellen där patienter bokar tid själva och får all behandling utförd vid ett besök.

Sammanfattning

Regionstyrelsen fattade i december 2018 ett inriktningsbeslut om folktandvårdens framtida struktur i Luleå. Regiondirektören fick då i uppdrag att återkomma med risk- och konsekvensanalyser för omstruktureringen. I detta ärende presenteras analyserna samt förslaget att tandvårdsklinikerna i Bergnäset och Gammelstad sammanslås med tandvårdscentralen i centrala Luleå.

Ärendet

Vid regionstyrelsens sammanträde i december 2018 (RS 181205 § 251) fattades beslut om inriktning för folktandvårdens struktur i Luleå. I samband med detta fick regiondirektören i uppdrag att ta fram en risk- och konsekvensanalys för strukturförändringar av folktandvårdens verksamhet i Luleå med möjliga avvecklingar och utvecklingar av dagens samtliga kliniker för att säkra kvalitet och kompetens. Vidare fick direktören i uppdrag att utreda möjligheten att etablera en helt ny klinik i Luleå baserat på konceptet Megamodellen som innebär att besökaren själv bokar tider via webben eller telefon och får hela sin behandling slutförd vid ett och samma besök. Regionstyrelsen beslutade också att en fortsatt översyn av folktandvårdens struktur i länet ska göras. Detta ärende avser det två första uppdragen gällande folktandvårdens struktur i Luleå samt införandet av en klinik enligt Mega-

modellens koncept. Översynen av folktandvårdens övriga struktur i länet är under beredning och återrapporteras vid senare tillfälle.

Luleås allmäntandvård

Det huvudsakliga motivet för en strukturförändring av antalet tandvårdskliniker i Luleå är att det skapar ökade förutsättningar att bedriva en effektiv tandvård trots utmanande demografiska förutsättningar. Med start den 4 mars 2019 genomför Folktandvården ett pilotprojekt vid tandvårdscentralen i Luleå där en innovativ form av boknings- och resursplaneringsverktyg provas. Konceptet kommer att heta Folktandvården Direkt och bygger på den i Finland utvecklade så kallade Megamodellen. Det bygger på ett förändrat arbetssätt som utgår från patientens behov och där alla nödvändiga kompetenser tillhandahålls och samverkar runt tandläkarstolen vid varje behandlingstillfälle. Kärnan i systemet är en datorbaserad resursstyrningsmodell som använder artificiell intelligens (AI) för att skapa effektivast möjliga patientflöde utifrån tillgängliga resurser.

Vid en eventuell fortsatt verksamhet och breddinförande till övriga delar av norrbottnisk tandvård kan den nya delen av Luleås allmäntandvård från början planeras och byggas med denna inriktning.

Förslag till förändring

Nedanstående tabell ger en överblick av antal patienter samt personal- och lokalresurser vid Luleås tandvårdskliniker.

Tabell 1: Patientunderlag, bemanning och lokaler i folktandvården i Luleå

Nuläge (januari 2019)	Gammelstad	Bergnäset	Örnäset	Porsön	TVC*
Antal barn 0-23 år	3 150	2 656	4 170	5 050	3 212
Antal vuxna revisionspatienter	3 881	3 100	5 700	6 619	7 900
Antal externa akuta patienter	210	170	300	350	430
Totalt antal patienter	7 241	5 926	10 170	12 019	11 542
Antal tandläkartjänster	3,0	3,8	9,0	10,0	9,0
Antal tandhygienisttjänster	3,0	3,0	6,0	7,0	7,0
Antal tandskötersketjänster	6,0	6,3	10,0	13,8	20,5
Antal lednings- & stödtjänster	1,0	1,0	2,0	3,0	2,0
Totalt antal tjänster	13,0	14,1	27,0	33,8	38,5
Totalt antal anställda	13	15	27	35	39
Andel i pension 2020-2024	40 %	35 %	20 %	20 %	25 %
Antal behandlingsrum	7	9	13	18	16
Lokalyta	584	725	819	1141	1 396

*TVC=Tandvårdscentralen

Utifrån underlaget i Tabell 1 görs följande bedömningar.

- Gammelstad och Bergnäsets faktiska lokalytebehov motsvarar de tillgängliga lokalerna på tandvårdscentralen. Varken Örnäset eller Porsödden skulle gå att kombinera med någon annan klinik på grund av deras större lokalytebehov.

- Rationell tandvård, med moderna arbetssätt, underlättas av fler tillgängliga behandlingsrum och ett tillräckligt stort patientunderlag. Detta finns vid klinikerna på Örnäset och Porsön vilket betyder att dessa kliniker kan fortsätta bedriva en rationell och nischad allmäntandvård inom befintliga lokaler.
- Sett till pensionsavgångar framgår att 35-40 procent av personalen vid klinikerna i Gammelstad och Bergnäset går i pension de närmaste åren. Dessa måste därmed ersättas vid en oförändrad struktur. Med en sammanslagen struktur bestående av Gammelstad, Bergnäset och tandvårdscentralen fås ett gemensamt patientunderlag på cirka 25 000 patienter och en större samlad personalstyrka. Sammantaget ger detta bättre möjligheter till effektiv resursanvändning och implementering av nya arbetssätt.
- Vid förändringen finns möjlighet att i samband med ombyggnationen av tandvårdscentralen planera för och inreda en klinik anpassad till Folktandvården Direkt, i enlighet med tidigare givet uppdrag.

Utifrån ovan listade skäl och de risk- och konsekvensanalyser som gjorts förordas att klinikerna i Gammelstad och Bergnäset stängs och att verksamheten flyttas till tandvårdscentralen i centrala Luleå. Örnäsets och Porsöndens kliniker fortsätter sin verksamhet i nuvarande form.

Konsekvenser för patienter och verksamhet

Analyser har gjorts av förslagets konsekvenser för patienter och verksamhet och dessa redovisas i bilaga 1 och 2. Sammantaget bedöms de risker och negativa konsekvenser som identifierats vara hanterbara och rimliga i relation till de positiva effekter förändringen väntas ge.

Ekonomiska konsekvenser

Den föreslagna flytten till tandvårdscentralen i norra hamn med tillhörande utökning av lokalytan samt ombyggnation och renovering beräknas ge ett förbättrat ekonomiskt resultat med 0,3 mnkr år 2020, 2,5 mnkr år 2021 samt 3,4 mnkr år 2022. Alternativet att kvarstå i nuvarande struktur kommer medföra renoveringskostnader vid samtliga tre kliniker. Den ekonomiska analysen redovisas i bilaga 3.

Bilagor:

Bilaga 1 – Konsekvensanalys vid förändrad tandvårdsstruktur i Luleå – Patienter

Bilaga 2 – Risk- och konsekvensanalys vid förändrad tandvårdsstruktur i Luleå – Verksamhet

Bilaga 3 – Ekonomiska konsekvenser vid förändrad tandvårdsstruktur i Luleå

Protokollsutdrag skickas till:

Verksamhetsdirektör

Divisionschef Folktandvård

Divisionschef Service